NN 18/2018 (23.2.2018.), Odluka o dopuni Odluke o nastavnim planovima i programima za osnovne glazbene i osnovne plesne škole

MINISTARSTVO ZNANOSTI I OBRAZOVANJA

382

Na temelju članka 27. stavka 12. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (»Narodne novine«, broj 87/2008, 86/2009, 92/2010, 105/2010 – ispr., 90/2011, 16/2012, 86/2012, 94/2013, 152/2014 i 7/2017), ministrica znanosti i obrazovanja donosi

ODLUKU

O DOPUNI ODLUKE O NASTAVNIM PLANOVIMA I PROGRAMIMA ZA OSNOVNE GLAZBENE I OSNOVNE PLESNE ŠKOLE

I.

U nastavnom planu i programu za osnovnu školu funkcionalne muzičke pedagogije koji je donesen Odlukom Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa o nastavnim planovima i programima za osnovne glazbene i osnovne plesne škole (»Narodne novine«, broj: 102/2006) u Programu instrumentalne nastave dodaju se nastavni planovi i programi za nastavne predmete: Udaraljke, Korno (Rog), Fagot, Trombon, Tuba, Viola i Tambure.

II.

Sadržaji nastavnih planova i programa za osnovnu školu funkcionalne muzičke pedagogije za nastavne predmete: Udaraljke, Korno (Rog), Fagot, Trombon, Tuba, Viola i Tambure sastavni su dio ove Odluke i danom stupanja na snagu postaju sastavni dio nastavnih planova i programa za osnovnu školu funkcionalne muzičke pedagogije.

III.

Ova Odluka i nastavni planovi i programi za osnovnu školu funkcionalne muzičke pedagogije za nastavne predmete: Udaraljke, Korno (Rog), Fagot, Trombon, Tuba, Viola i Tambure objavit će se u »Narodnim novinama«.

IV.

Ova Odluka stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, a primjenjivat će se od početka 2018./2019. školske godine.

Klasa: 602-03/16-05/00074
Urbroj: 533-25-17-0010
Zagreb, 8. siječnja 2018.

Ministrica
prof. dr. sc. Blaženka Divjak, v. r.

NASTAVNI PLAN I PROGRAM FUNKCIONALNE MUZIČKE PEDAGOGIJE (FMP) ZA OSNOVNU ŠKOLU

GLAVNI PREDMET: UDARALJKE, FAGOT, TROMBON, TUBA, ROG (KORNO), VIOLA I TAMBURE

	I. ETAPA				II. ETAPA	
Razred:	I.	I. prijelazni	II.	II. prijelazni	III.	IV.
Instrument:	2 x 30'	2 x 30'	2 x 30'	2 x 30'	2 x 30'	2 x 45'
Solfeggio:	2 x 60'	2 x 60'	2 x 60'	2 x 60'	2 x 60'	2 x 60'
Ukupno tjedno sati	4 x 45’	4 x 45’	4 x 45’	4 x 45’	4 x 45’	430 x 45’

*Nakon I. i II. solfeggia učenika se može uputiti u I. odnosno II. prijelazni solfeggio.

	III. ETAPA			
Program:	A – USMJERENI		B – ŠIRI	
Razred:	V.	VI.	V.	VI.
Instrument:	2 x 45'	2 x 45'	1 x 45'	1 x 45'
Solfeggio:	2 x 60'	2 x 60'	2 x 60'	2 x 60'
Teorija:	2 x 45'	2 x 45'	2 x 45'	2 x 45'
Skupno muziciranje*:	2 x 45'	2 x 45'	2 x 45'	2 x 45'
Glazbena umjetnost	–	–	1 x 45'	1 x 45'
UKUPNO tjedno sati:	830 x 45’	830 x 45’	830 x 45’	830 x 45’
Klavir fakultativno**:	1 x 30’	1 x 30’	–	–

* U nastavu skupnog muziciranja mogu se uključiti i učenici II. etape po izboru predmetnoga nastavnika.

** Fakultativno, za učenike koji nastavljaju školovanje u srednjoj školi (gudače, gitariste i duhače).

Napomena: Korepeticija za učenike gudačkog i duhačkog odjela u osnovnoj školi iznosi 2 sata tjednog opterećenja za nastavnika korepetitora na svakih 30 učenika.

PROGRAM INDIVIDUALNE NASTAVE

Program je izražen u etapama, što nastavniku omogućuje slobodu u razvijanju individualnih kreativnih mogućnosti učenika. Na taj način otvoreno je više metodičkih puteva za prilagođavanje razvoja glazbenih i tehničkih sposobnosti učenika, kao i njegove cjelokupne osobnosti. U sklopu svake etape učenici su dužni pristupiti barem jednom kolokviju, a na kraju etape polažu etapni ispit.

Cilj: Razvoj učenikovih sposobnosti, vještina te usvajanje znanja potrebnog za razumijevanje i izvođenje glazbe, kao i razvoj muzikalne, senzibilne i kreativne ličnosti.

Zadaće:

Razvoj tehnika, umijeća, vještina i usvajanje znanja

– pismenost u notnom tekstu

– razumijevanje znakova u notnom tekstu (verbalnih, grafičkih, brojčanih)

– razvoj muzičkog mišljenja te muzičke i tehničke snalažljivosti kao preduvjet za kvalitetan samostalni rad

– stečeno znanje povezivati u novim glazbenim zadaćama

– u radu na novim spoznajama aktivirati učenikovo mišljenje, emocije, psihu kako bi te spoznaje postale njegovo trajno vlasništvo.

Razvoj učenikova razumijevanja glazbe

– sustavno poticanje na živ i aktivan odnos prema instrumentu

– razvoj unutarnjeg sluha i tonske predodžbe.

Razvoj ličnosti djeteta

– izgrađivati povjerenje u vlastite sposobnosti i uklanjati strah od neuspjeha

– poticati kreativnost

– razvijati percepciju, memoriju, koncentraciju

– razvijati radne navike, kao i upornost u svladavanju teškoća

– razvijati kritički odnos prema vlastitim postignućima

– poticati socijalizaciju učenika

– poticati interes za glazbu, ljubav za instrument te odgovornost prema glazbenom djelu

– osposobljavati učenika za samostalno muziciranje.

UDARALJKE

I. ETAPA

Nastavni plan I. i II. godine: 2 sata po 30 minuta

Individualna nastava.

NASTAVNI SADRŽAJI:

Mali bubanj:

Vježbe:

– Dobri Paliev: Metroritmični bukvar do stranice 22 ili primjerene vježbe drugih škola za mali bubanj, primjerice Posarić, Kupinski ili Jean Geoffroy Le Sablier.

(do zaključno notne vrijednosti šesnaestinke i odgovarajućih stanki)

– predvježbe za tremolo (za naprednije učenike).

Skladbe:

– Dobri Paliev: Vodenička i/ili Severnjaško Horo, Na Horoto, Marš uz pratnju glasovira.

Klavijaturne udaraljke (vibrafon ili ksilofon)

Vježbe:

– do stranice 25. Thomas A. Brown: The Vibe Players Method ili materijal odgovarajućih zahtjeva iz drugih škola za vibrafon, primjerice Delecluse (škole Paliev ili Dupin ako se rabi ksilofon).

Skladbe:

– razina zahtjevnosti Emmanuel Sejourne Keyboards Mallets around the World/ Alfonce, Volume 1, br. 1 – br. 7 uz pratnju CD-a ili Dobri Paliev: Stari valcer uz pratnju glasovira. Pierre Max Dubois Histoires de Percussion Vol. 1 – Vol. 2, Billaudot, za ksilofon i glasovir.

Multipercussion

– skladbe za mali bubanj s pridodanim idiofonim i/ili klavijaturnim udaraljkama na razini zahtjeva, Bernard Lecoeur Jeux d'ecolier/Lemoine uz pratnju glasovira ili

Francois Dupin Courtes Pieces Album No. 6/Leduc.

METODIČKA OBJAŠNJENJA:

– prvi kontakt s instrumentom ostvaren preko obraćanja živom zvuku udaraljki, kao početku tehnike slušanja

– osnove sviranja na membranofonim (mali bubanj) i klavijaturnim (vibrafon ili ksilofon) udaraljkama: držanje palica, fizički zakoni proizvodnje zvuka udarcem, održavanje konstantnoga tempa, kontrola ujednačene dinamike i trajanja tona

– upoznavanje s najčešće korištenim udaraljkaškim glazbalima i njihovom podjelom. Idiofoni – začetak *multipercussion* kompleta udaraljki

– spontana i svjesna improvizacija

– sviranje dječjih i narodnih pjesmica na sluh

– svladavanje pismenosti: u violinskom i bas-ključu istodobno u rasponu male, prve i druge oktave, osnovnih dinamičkih oznaka, osnovnih agogičkih oznaka

– osnovni načini uzimanja tona: non legato, legato, staccato, dvohvati non legato, počeci izvođenja ukrasa, ljestvice i tehničke vježbe tretirane kao muzički zadatak

– upoznavanje jednostavnijih principa gradnje oblika; trodijelni oblik pjesme,

– imitacija, kanon

– svladavanje skladbi na temelju notnog zapisa iz udaraljkaške literature za I. etapu

– čitanje *á vista*

ISHODI UČENJA:

– slobodno kretanje u sklopu mogućnosti zvuka udaraljki

– samostalna uporaba svih sredstava izraza i tehnika pri improvizaciji

– sviranje melodijskih cjelina s pravim ritmičkim pokretom, pulsom i karakterom

– prvi počeci komornog muziciranja s nastavnikom ili drugim učenikom

– poznavanje raznih načina uzimanja tona, tonsko oblikovanje cjeline, ritma i metrike, oznaka tempa i njihova karaktera – percepcija cjelina u susretu s novim notnim tekstom

ZAHTJEVI NA ISPITU I. ETAPE:

– izvedba jedne ritmičke vježbe i jedne kraće skladbe s pratnjom

Program se izvodi napamet.

U trajanju I. etape učenik je dužan pristupiti kolokviju na kojem izvodi:

– jednu do dvije kratke skladbe s pratnjom

Program se izvodi napamet.

II. ETAPA

Nastavni plan III. godine: 2 sata po 30 minuta

Nastavni plan IV. godine: 2 sata po 45 minuta

Individualna nastava.

NASTAVNI SADRŽAJI:

Mali bubanj

Vježbe:

– izbor vježbi i primjera od stranice 25. do 65. iz Jean Geoffroy Le Sablier, ed. Lemoine za svladavanje različitih kombinacija šesnaestinki i njihovih stanki u bržim tempima uz rješavanje problema prstometa uporabom dva tom-toma. Napredniji učenici imaju vježbe s tremolom i predudarima

– vježbe za usavršavanje tremola i predudara iz G. L. Stone Stick Control.

Skladbe:

– razine zahtjeva Dobri Paliev Baba Yaga i Mali Tom uz pratnju glasovira. Napredniji učenici – Wiliam Kraft: Passacaglia for one or two drums

– razine zahtjeva Francois Dupin Courtes Pieces Album No. 1, uz pratnju glasovira.

Klavijaturne udaraljke

Vježbe:

– za razvijanje sposobnosti čitanja s lista na razini lakših primjera iz Thomas McMillan Percussion Keyboard Technic

– vježbe za usavršavanje sviranja u bržim tempima i čitanja s lista na razini lakših primjera, Rebecca Kite Reading Mallet Percussion Music.

Skladbe:

– razine zahtjevnosti Emmanuel Sejourne: Keyboards Mallets around the World/Alfonce, Volume 1, br. 8 – br. 15 uz pratnju CD-a

– Pierre Max Dubois: Histoires de Percussion Vol. 3 – Vol. 4

– Billaudot za ksilofon i glasovir

– lakši primjeri iz Dobri Paliev: Kompozicije za ksilofon i glasovir

– Nebojša J. Živković: My first book for xylophone

– Gretel solo ili uz pratnju glasovira

Timpani

Vježbe:

– Jean Geoffroy: Methode de Timbales s pripadajućim primjerima uz pratnju vibrafona ili marimbe u izvedbi nastavnika ili naprednijeg učenika te rad u imitacijama s naprednijim učenicima po sustavu iz dodatka istoj knjizi

– John Beck: Snake River

– James Blades: Marche Nobilmente

– izbor skladbi na razini zahtjeva navedenih skladbi.

Multipercussion

Kratke kompozicije, po mogućnosti višestavačne:

– Yvonne Desportes En Cueillant Les Lauriers/Billaudot uz pratnju glasovira

– sviranje primjera za dva udaraljkaša iz zbirke Dobri Paliev: Skladbe za timpane i mali bubanj

– Frederic Macarez Caisse: Noisette originalna zbirka vježba za mali bubanj uz pratnju marimbe ili ksilofona.

Uvođenje u nastavu drum-seta uz kratke kompozicije za udaraljke solo, uz pratnju ili uz mali udaraljkaški ansambl:

– Percussions AUDITIONS Promenades I – III

– Mosaique – Lemoine

– F. Dupin Courtes Pieces Album No. 2

– Jacques Delecluse Le Petit Livre d' Anna M. Bach pour 3 Percussionistes, Leduc.

METODIČKA OBJAŠNJENJA:

– tonsko oblikovanje uz razvoj sposobnosti za vodoravno tonsko vođenje i okomiti tonski balans

– upoznavanje razvijenijih oblika ritmičkog oblikovanja

– tehnički razvoj unapređivanjem brzine mišljenja i brzine izvođenja

– unapređivanje glazbene pismenosti

– improvizacija uz oslonac na glazbene oblike i karaktere iz literature

– glazbeni oblici

– čitanje *á vista.*

ISHODI UČENJA:

– svijest o glazbenoj frazi, artikulacija motiva, sviranje melodije uz pratnju na odgovarajući način

– mogućnost polifonog vođenja dviju dionica

– komorno muziciranje u malome udaraljkaškom ansamblu

– razumijevanje i izvođenje razvijenijih ritmičkih struktura

– prepoznavanje notnog zapisa u širem rasponu; doživljaj, razumijevanje i izvođenje osnovnih agogičkih oznaka; izražajno izvođenje dinamičkih stupnjeva, naglasaka, osnovnih ukrasa iz baroknog i klasičnog razdoblja, prepoznavanje i izvođenje osnovnih karaktera različitih tempa izvođenja

– spontana i svjesna improvizacija, ali i u jednostavnim oblicima plesova ili varijacija

– poznavanje trodijelne forme, plesova iz doba baroka i klasičnog razdoblja, teme s varijacijama, preludiji

– sviranje *á vista* složenijih notnih zapisa.

ZAHTJEVI NA ISPITU II. ETAPE:

– izvedba kratkog solo primjera, jedne skladbe s pratnjom te sudjelovanje u izvedbi djela za duo ili trio uza zastupljenost udaraljki, obrađenih tijekom godine.

Program se izvodi napamet.

U trajanju II. etape učenik je dužan pristupiti kolokviju na kojem izvodi:

– kratki solo primjer jedne skladbe s pratnjom te sudjeluje u izvedbi djela za duo ili trio uza zastupljenost udaraljki, obrađenih tijekom godine.

Program se izvodi napamet.

III. ETAPA A – program

Nastavni plan: 2 sata po 45 minuta

Individualna nastava.

NASTAVNI SADRŽAJI:

Mali bubanj

Vježbe:

– G. L. Stone Accents and Rebounds

– lakši primjeri iz Charley Wilcoxon Wrist & Finger Stroke Control

Skladbe:

– Jacques Prez: Rencontre pour piano et caisse claire uz pratnju glasovira

– Charley Wilcoxon: Drumming plus hummin' a tune

– izbor skladbi na razini zahtjeva navedenih skladbi

Klavijaturne udaraljke

Vježbe:

– osnove improvizacije, sviranje u brzim tempima.

Skladbe:

– Emmanuel Sejourne Keyboards Mallets around the World

– Alfonce, Volume 2, br. 1 – br. 10 uz pratnju CD-a

– Nebojša J. Živković: Funny Vibraphone

– Nebojša, J. Živković: Funny Xylophone 1

– Gretel

– jednostavnija djela velikih skladatelja u izboru i prilagodbi nastavnika i/ili učenika

Timpani

Vježbe:

– Gerard Berlioz: 60 Etudes de rythme et de dechifrage.

Skladbe: